Moss kommune

Arkiv:
Arkivsak: 26/7602 - 1
Saksbehandler: Fatlume Vitija-Sermaxhaj
Dato: 28.10.2026

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
088/26	Formannskapet	26.11.2026
	Kommunestyret	

Handlings- og økonomiplan 2027-2030 Moss kommune

Formannskapet- 088/26:

Vedtak:
1. Moss kommunes økonomiplan 2027-2030 vedtas med følgende endringer:

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Politisk vedtak												
Nedtrekk administrasjon	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Pilotprosjekt KI og ny teknologi	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunedirektør med stab	**0**	**-1 000**	**-1 000**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**
Politisk vedtak												
Diverse KOA	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prøveprosjekt - Flere unge i jobb	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renhold i skolen	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Skolemiddeltiltak	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Styrke laget rundt barnet og eleven	0	4 000	4 000	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500
Tilskuddsordning KOA	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Trykte læremidler	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Turnhall og BMX	0	5 700	5 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedlikehold skole - uteområder	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Sum Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	**0**	**16 000**	**16 000**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**
Politisk vedtak												
Drift fontenen	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Gebyrer PBT	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Innbyggerinvolvering	0	600	600	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Konsekvensanalyse Moss Havn	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Merking av tur- og kyststien, kulturminner	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naturrestaurering	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rapport kanalbrua	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak	0	800	800	0	800	800	0	800	800	0	800	800
Sum Kommunalområde plan, miljø og teknikk	**0**	**7 100**	**7 100**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**
Politisk vedtak												
Engangskostnad fritt brukervalg	0	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Fritt brukervalg	0	1 125	1 125	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250
Trygghetsalarmer	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600
Sum Kommunalområde helse og mestring	**0**	**2 475**	**2 475**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**
Sentrale poster												
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350
Sum Sentrale poster	**-177 000**	**-24 575**	**-201 575**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**	**-210 000**	**-18 350**	**-228 350**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-

Nedtrekk administrasjon

Endringsbeskrivelse

Kommunedirektørens plan for nedtrekk fremskyndes og igangsettes fra 2027.

Pilotprosjekt KI og ny teknologi

Endringsbeskrivelse

Det avsettes midler til et prøveprosjektet innen bruk av kuntig intelligens og automatisering av oppgaver.

Diverse KOA

Endringsbeskrivelse

Beskrivelse kommer

Prøveprosjekt - Flere unge i jobb

Endringsbeskrivelse

Midlene settes av til tiltak for å flere unge voksne inn i arbeid. Tiltakene fremmes som egen sak og prøveprosjektet skal evalueres politisk.

Renhold i skolen

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til økt renholdsfrekvens i skolene.

Skolemiddeltiltak

Endringsbeskrivelse

Skolene skal få midler til trivselstiltak, som for eksempel SFO-frokost.

Styrke laget rundt barnet og eleven

Endringsbeskrivelse

Moss kommune skal styrke laget rundt barnet og eleven både i barnehage og skole for å møte behovet for tverrfaglig kompetanse rundt autisme og adferdsproblematikk.

Tilskuddsordning KOA

Endringsbeskrivelse

Tilskuddsordningen til hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet styrkes.

Trykte læremidler

Endringsbeskrivelse

Moss kommune skal gå til innkjøp av flere fysiske lærebøker for å sikre økt læringsutbytte.

Turnhall og BMX

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til søkte tilskuddet til ny turnhall og ny BMX bane. Se vedtak for hovedutvalg kultur, oppvekst og aktivitet.

Vedlikehold skole - uteområder

Endringsbeskrivelse

Det skal kartlegges hvilke skoler som har behov for en oppgradering av uteområdene.

Drift fontenen

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Gebyrer PBT

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Innbyggerinvolvering

Endringsbeskrivelse

Det skal opprettes ett årsverk til å jobbe med innbyggerinvolvering og medvirkningsplanen. Herunder nærmiljøutvalg i fire bydeler; sentrum, Jeløy, Halmstad-Rygge og nordre bydel.

Konsekvensanalyse Moss Havn

Endringsbeskrivelse

Mulighetsstudien for Kleberget i sør til Kanalen i Nord kal følges opp med en konsekvensanalyse for havna. Det skal gjennomføres en kartlegging om dagens bruk av hanvearealet gir størst samfunssverdi sammenlignet md alternative formål som arbeidsplasser innen kunnskaps- og teknologinæringer, boligutvikling, handel og service, hotell. og reiseutvikling, og kultur- og rekreasjonsområder. Utredningen skal tallfeste verdiene og gi et faktagrunnlag for Moss kommunes strategiske beslutninger om kort. og langsiktig benyttelse av område.

Merking av tur- og kyststien, kulturminner

Endringsbeskrivelse

Oppfølgning av tidligere vedtak i kommunestyret og NLM.

Naturrestaurering

Endringsbeskrivelse

Midlene avsettes til å følge opp naturkartleggingen og skal resultere i naturrestaurering.

Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden

Endringsbeskrivelse

Mildene øremerkes oppfølging av mulighetsstudien for Kleberget i sør til kanalen i nord. Midlene skal benyttes til oppfølging av de foreslått tiltakene i mulighetsstudien og vedtakene som ble fattet ved behandlingen av saken.

Rapport kanalbrua

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevetak 03.11.2026

Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til gang og sykkeltiltak for å skape tryggere skoleveier for elevene i mosseskolen innenfor kommunens sykkeplan.

Engangskostnad fritt brukervalg

Endringsbeskrivelse

Ref. saksfremlegg. Etableringskostnader fritt brukervalg

Fritt brukervalg

Endringsbeskrivelse

Ref. saksfremlegg.

Trygghetsalarmer

Endringsbeskrivelse

Ref. vedtak i kommunestyret

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100
Inntekts- og formuesskatt	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	0	-90 300	-65 700	0	-65 700	-45 900	0	-45 900	-40 200	0	-40 200
Sum generelle driftsinntekter	**-4 544 700**	**14 000**	**-4 530 700**	**-4 520 100**	**14 000**	**-4 506 100**	**-4 500 300**	**14 000**	**-4 486 300**	**-4 494 600**	**14 000**	**-4 480 600**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**
Avskrivninger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Sum netto driftsutgifter	**4 482 561**	**24 575**	**4 507 136**	**4 429 730**	**18 350**	**4 448 080**	**4 421 985**	**18 350**	**4 440 335**	**4 379 736**	**18 350**	**4 398 086**
Brutto driftsresultat	**-62 139**	**38 575**	**-23 564**	**-90 370**	**32 350**	**-58 020**	**-78 315**	**32 350**	**-45 965**	**-114 864**	**32 350**	**-82 514**
Renteinntekter	-86 600	0	-86 600	-91 000	0	-91 000	-88 600	0	-88 600	-88 600	0	-88 600
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	126 100	0	126 100	124 700	0	124 700	125 800	0	125 800	132 900	0	132 900
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	0	65 700	67 500	0	67 500	67 500	0	67 500
Netto finansutgifter	**94 700**	**-5 000**	**89 700**	**89 400**	**0**	**89 400**	**94 700**	**0**	**94 700**	**101 800**	**0**	**101 800**
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto driftsresultat	**-57 439**	**33 575**	**-23 864**	**-90 970**	**32 350**	**-58 620**	**-73 615**	**32 350**	**-41 265**	**-103 064**	**32 350**	**-70 714**
Overføring til investering	61 950	0	61 950	12 450	0	12 450	12 950	0	12 950	13 450	0	13 450
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	0	10 318	100 241	0	100 241	115 962	0	115 962	111 357	0	111 357
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**57 439**	**-33 575**	**23 864**	**90 970**	**-32 350**	**58 620**	**73 615**	**-32 350**	**41 265**	**103 064**	**-32 350**	**70 714**
Merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kommunedirektør med stab	338 784	-1 000	337 784	329 403	-1 500	327 903	328 651	-1 500	327 151	324 851	-1 500	323 351
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 939 674	16 000	1 955 674	1 901 629	12 800	1 914 429	1 875 931	12 800	1 888 731	1 880 231	12 800	1 893 031
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	196 571	7 100	203 671	193 473	4 200	197 673	189 532	4 200	193 732	189 088	4 200	193 288
Kommunalområde helse og mestring	1 588 187	2 475	1 590 662	1 553 994	2 850	1 556 844	1 531 792	2 850	1 534 642	1 527 592	2 850	1 530 442
Fellesposter drift	314 515	0	314 515	339 509	0	339 509	383 781	0	383 781	346 230	0	346 230
Overføringer og finans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**

2. Moss kommunale eiendomsselskap KF`s økonomiplan 2027-2030 som følger vedlagt vedtas

3. Moss Havn KF økonomiplan for 2027-2030 som følger vedlagt vedtas.

4. Moss kommunes driftsbudsjett for 2027 med de inntekter, utgifter og netto driftsrammer per kommunalområde som fremkommer i bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 andre ledd vedtas.

5. Moss kommunes investeringsbudsjett for 2027 - 2030, slik det fremkommer i bevilgningsoversikt investeringer etter § 5-5 andre ledd vedtas.

6. Moss kommune tar opp inntil 348 127 680 kroner i lån til finansiering av investeringer, jf. kommuneloven § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

Behov for bruk av lån fordelt per selskap	Beløp
Moss kommune (bykassa)	115 763 240
Moss kommunale eiendomsselskap KF	184 464 440
Moss Havn KF	47 900 000

7. Det godkjennes låneopptak av startlån i Husbanken med inntil 210 000 000 kroner.

8. Kommunedirektør gis fullmakt ved behov til å oppta likviditetslån med opptil 70 000 000 kroner gjennom trekkrettighet i henhold til hovedbankavtale.

9. Moss kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån på 17 893 000 kroner som Kirkelig fellesråd tar opp til investeringer til kirkebygg og kirkegård.

Garantien gjelder for lånets hovedstol maksimalt 17 893 000 kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 19 682 300 kroner.

Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 30 år, med tillegg av inntil 2 år, jamfør garantiforskriften § 3.

10. Tilskuddet til Moss kirkelig Fellesråd er på 41 780 000 kroner.

11. Det utskrives eiendomsskatt for 2027 i henhold til eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a.

12. Skattevedtekter, jamfør eiendomsskatteloven § 10. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benyttes kommunens tidligere vedtatte skattevedtekter.

13. Skatteplikten gjelder i hele kommunens geografiske utstrekning, og for alle objekter som følger av eiendomsskatteloven dersom de ikke er unntatt av kommunestyret etter særskilt vedtak.

14. Eiendomsskatten i Moss kommune fastsettes for 2027 til 2,38 promille, jf. eiendomsskattelovens § 10. Det beregnes ikke bunnfradrag.

15. Eiendomsskatten blir skrevet ut i 12 terminer, jfr. eiendomsskatteloven § 25 første ledd, og forfaller til betaling samtidig med kommunale avgifter.

16. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 kan følgende eiendommer etter søknad helt eller delvis fritas for eiendomsskatt: a) Eigendomar åt stiftingar og institusjoner som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten, b) Bygning som har historisk verde. Fredede bygninger gis fullt fritak. Verneverdige/vernede bygninger kan etter en vurdering innrømmes 50 prosent reduksjon av beregnet eiendomsskatt.

17. For gårdsbruk, § 7-e skal det svares eiendomsskatt for våningshus/kårbolig med garasje/uthus og passende tomt. Beregning av verdi skal, iht. kommunens vedtatte rammer og retningslinjer ta hensyn til landbrukets særskilte stilling i forhold til salg og omsetning. Promillen er lik den som for øvrige boliger i kommunen.

18. Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 28 kan boligeier, etter egen søknad, innvilges fritak for eiendomsskatt dersom eiers/husstandens samlede brutto inntekt ved siste ligning ikke overstiger 3 G. Hjemmelshavere med beløp større enn 1G i kontant beholdning eller innestående i bank/kryptovaluta omfattes ikke av fritaksordningen. Eventuell leieinntekt skal medregnes i inntekten. Eier(e) må selv bebo hus/leilighet det søkes fritak for da fritak etter § 28 er personlig og ikke følger skatteobjektet. Fritak gjelder ikke fritids- eller sekundærboliger. Fritak kan kun innvilges for ett kalenderår, men fritt søkes forlenget.

Betalingssatser

19. Kommunale gebyrer/avgifter/priser utskrives i henhold til gebyrliste.

20. Kommunale avgifter innenfor VARF-området og eiendomsskatt utfaktureres månedlig.

21. Avgiftene for vann, avløp, slamtømming, utslippstillatelser, renovasjon, feiing, plan, eierseksjonering og oppmåling skal være i henhold til selvkost. Byggesak er i henhold til selvkost, med unntak av forhåndskonferanser og matrikkelføring av ikke-søknadspliktige tiltak.

22. Gebyrer oppdateres i gebyrliste etter ny forskrift gjeldende fra 2027 vedtatt i k-sak 125/26 plan- og bygningsloven § 33-1, jf. byggesaksforskriften og eierseksjonsloven § 15. Matrikkellovens 32 og forskriftens § 16.

23. Nye gebyrer for trygghetsalarm k-sak 116/26 oppdateres i gebyrliste.

Andre forhold

24. Avslag på søknader om tilskudd, se vedlegg til saken
- Fair Play Bygg Østfold, søknad om økonomisk støtt på 55 000 kroner årlig årene 2027-2029.
- Moss Idrettsråd, søknad om økt driftstilskudd på 250 000 kroner i 2027.

25. Til nye kommunale formålsbygg fastsettes forvaltnings, drifts- og vedlikeholdskostnad (FDV) på kr 250 per m2 med et tillegg på kr 50 per m2 til dekning av kostnader knyttet til opprettholdelse av byggets verdi over tid (U).

26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til lønnsoppgjør.

27. Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere eventuelle endringer i inntekter knyttet til premieavvik/premiefond til kommunal- og stabsområder.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Moss kommunes økonomiplan 2027-2030 vedtas
2. Moss kommunale eiendomsselskap KF`s økonomiplan 2027-2030 som følger vedlagt vedtas
3. Moss Havn KF økonomiplan for 2027-2030 som følger vedlagt vedtas.
4. Moss kommunes driftsbudsjett for 2027 med de inntekter, utgifter og netto driftsrammer per kommunalområde som fremkommer i bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 andre ledd vedtas.
5. Moss kommunes investeringsbudsjett for 2027 - 2030, slik det fremkommer i bevilgningsoversikt investeringer etter § 5-5 andre ledd vedtas.
6. Moss kommune tar opp inntil 348 127 680 kroner i lån til finansiering av investeringer, jf. kommuneloven § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

Behov for bruk av lån fordelt per selskap	Beløp
Moss kommune (bykassa)	115 763 240
Moss kommunale eiendomsselskap KF	184 464 440
Moss Havn KF	47 900 000

7. Det godkjennes låneopptak av startlån i Husbanken med inntil 210 000 000 kroner.
8. Kommunedirektør gis fullmakt ved behov til å oppta likviditetslån med opptil 70 000 000 kroner gjennom trekkrettighet i henhold til hovedbankavtale.
9. Moss kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån på 17 893 000 kroner som Kirkelig fellesråd tar opp til investeringer til kirkebygg og kirkegård.

    Garantien gjelder for lånets hovedstol maksimalt 17 893 000 kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 19 682 300 kroner.

    Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 30 år, med tillegg av inntil 2 år, jamfør garantiforskriften § 3.
10. Tilskuddet til Moss kirkelig Fellesråd er på 41 780 000 kroner.
11. Det utskrives eiendomsskatt for 2027 i henhold til eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a.
12. Skattevedtekter, jamfør eiendomsskatteloven § 10. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benyttes kommunens tidligere vedtatte skattevedtekter.
13. Skatteplikten gjelder i hele kommunens geografiske utstrekning, og for alle objekter som følger av eiendomsskatteloven dersom de ikke er unntatt av kommunestyret etter særskilt vedtak.
14. Eiendomsskatten i Moss kommune fastsettes for 2027 til 2,38 promille, jf. eiendomsskattelovens § 10. Det beregnes ikke bunnfradrag.
15. Eiendomsskatten blir skrevet ut i 12 terminer, jfr. eiendomsskatteloven § 25 første ledd, og forfaller til betaling samtidig med kommunale avgifter.
16. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 kan følgende eiendommer etter søknad helt eller delvis fritas for eiendomsskatt: a) Eigendomar åt stiftingar og institusjoner som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten, b) Bygning som har historisk verde. Fredede bygninger gis fullt fritak. Verneverdige/vernede bygninger kan etter en vurdering innrømmes 50 prosent reduksjon av beregnet eiendomsskatt.
17. For gårdsbruk, § 7-e skal det svares eiendomsskatt for våningshus/kårbolig med garasje/uthus og passende tomt. Beregning av verdi skal, iht. kommunens vedtatte rammer og retningslinjer ta hensyn til landbrukets særskilte stilling i forhold til salg og omsetning. Promillen er lik den som for øvrige boliger i kommunen.
18. Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 28 kan boligeier, etter egen søknad, innvilges fritak for eiendomsskatt dersom eiers/husstandens samlede brutto inntekt ved siste ligning ikke overstiger 3 G. Hjemmelshavere med beløp større enn 1G i kontant beholdning eller innestående i bank/kryptovaluta omfattes ikke av fritaksordningen. Eventuell leieinntekt skal medregnes i inntekten. Eier(e) må selv bebo hus/leilighet det søkes fritak for da fritak etter § 28 er personlig og ikke følger skatteobjektet. Fritak gjelder ikke fritids- eller sekundærboliger. Fritak kan kun innvilges for ett kalenderår, men fritt søkes forlenget.

    <u>Betalingssatser</u>
19. Kommunale gebyrer/avgifter/priser utskrives i henhold til gebyrliste.
20. Kommunale avgifter innenfor VARF-området og eiendomsskatt utfaktureres månedlig.
21. Avgiftene for vann, avløp, slamtømming, utslippstillatelser, renovasjon, feiing, plan, eierseksjonering og oppmåling skal være i henhold til selvkost. Byggesak er i henhold til selvkost, med unntak av forhåndskonferanser og matrikkelføring av ikke-søknadspliktige tiltak.

22. Gebyrer oppdateres i gebyrliste etter ny forskrift gjeldende fra 2027 vedtatt i k-sak 125/26 plan- og bygningsloven § 33-1, jf. byggesaksforskriften og eierseksjonsloven § 15. Matrikkellovens 32 og forskriftens § 16.
23. Nye gebyrer for trygghetsalarm k-sak 116/26 oppdateres i gebyrliste.

Andre forhold

24. Avslag på søknader om tilskudd, se vedlegg til saken
    - Fair Play Bygg Østfold, søknad om økonomisk støtt på 55 000 kroner årlig årene 2027-2029.
    - Moss Idrettsråd, søknad om økt driftstilskudd på 250 000 kroner i 2027.
25. Til nye kommunale formålsbygg fastsettes forvaltnings, drifts- og vedlikeholdskostnad (FDV) på kr 250 per m2 med et tillegg på kr 50 per m2 til dekning av kostnader knyttet til opprettholdelse av byggets verdi over tid (U).
26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til lønnsoppgjør.
27. Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere eventuelle endringer i inntekter knyttet til premieavvik/premiefond til kommunal- og stabsområder.

Formannskapet- 088/26:

Vedtak:

1. Moss kommunes økonomiplan 2027-2030 vedtas med følgende endringer:

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Politisk vedtak												
Nedtrekk administrasjon	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Pilotprosjekt KI og ny teknologi	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunedirektør med stab	**0**	**-1 000**	**-1 000**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**
Politisk vedtak												
Diverse KOA	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prøveprosjekt - Flere unge i jobb	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renhold i skolen	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Skolemiddeltiltak	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Styrke laget rundt barnet og eleven	0	4 000	4 000	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500
Tilskuddsordning KOA	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Trykte læremidler	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Turnhall og BMX	0	5 700	5 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedlikehold skole - uteområder	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Sum Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	**0**	**16 000**	**16 000**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**
Politisk vedtak												
Drift fontenen	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Gebyrer PBT	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Innbyggerinvolvering	0	600	600	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Konsekvensanalyse Moss Havn	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Merking av tur- og kyststien, kulturminner	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naturrestaurering	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rapport kanalbrua	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak	0	800	800	0	800	800	0	800	800	0	800	800
Sum Kommunalområde plan, miljø og teknikk	**0**	**7 100**	**7 100**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**
Politisk vedtak												
Engangskostnad fritt brukervalg	0	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Fritt brukervalg	0	1 125	1 125	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250
Trygghetsalarmer	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600
Sum Kommunalområde helse og mestring	**0**	**2 475**	**2 475**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**
Sentrale poster												
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350
Sum Sentrale poster	**-177 000**	**-24 575**	**-201 575**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**	**-210 000**	**-18 350**	**-228 350**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**

Nedtrekk administrasjon
Endringsbeskrivelse
Kommunedirektørens plan for nedtrekk fremskyndes og igangsettes fra 2027.

Pilotprosjekt KI og ny teknologi
Endringsbeskrivelse
Det avsettes midler til et prøveprosjektet innen bruk av kuntig intelligens og automatisering av oppgaver.

Diverse KOA
Endringsbeskrivelse
Beskrivelse kommer

Prøveprosjekt - Flere unge i jobb
Endringsbeskrivelse
Midlene settes av til tiltak for å flere unge voksne inn i arbeid. Tiltakene fremmes som egen sak og prøveprosjektet skal evalueres politisk.

Renhold i skolen
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til økt renholdsfrekvens i skolene.

Skolemiddeltiltak
Endringsbeskrivelse
Skolene skal få midler til trivselstiltak, som for eksempel SFO-frokost.

Styrke laget rundt barnet og eleven
Endringsbeskrivelse
Moss kommune skal styrke laget rundt barnet og eleven både i barnehage og skole for å møte behovet for tverrfaglig kompetanse rundt autisme og adferdsproblematikk.

Tilskuddsordning KOA
Endringsbeskrivelse
Tilskuddsordningen til hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet styrkes.

Trykte læremidler
Endringsbeskrivelse
Moss kommune skal gå til innkjøp av flere fysiske lærebøker for å sikre økt læringsutbytte.

Turnhall og BMX
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til søkte tilskuddet til ny turnhall og ny BMX bane. Se vedtak for hovedutvalg kultur, oppvekst og aktivitet.

Vedlikehold skole - uteområder
Endringsbeskrivelse

Det skal kartlegges hvilke skoler som har behov for en oppgradering av uteområdene.

Drift fontenen
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Gebyrer PBT
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Innbyggerinvolvering
Endringsbeskrivelse
Det skal opprettes ett årsverk til å jobbe med innbyggerinvolvering og medvirkningsplanen. Herunder nærmiljøutvalg i fire bydeler; sentrum, Jeløy, Halmstad-Rygge og nordre bydel.

Konsekvensanalyse Moss Havn
Endringsbeskrivelse
Mulighetsstudien for Kleberget i sør til Kanalen i Nord kal følges opp med en konsekvensanalyse for havna. Det skal gjennomføres en kartlegging om dagens bruk av hanvearealet gir størst samfunssverdi sammenlignet md alternative formål som arbeidsplasser innen kunnskaps- og teknologinæringer, boligutvikling, handel og service, hotell. og reiseutvikling, og kultur- og rekreasjonsområder. Utredningen skal tallfeste verdiene og gi et faktagrunnlag for Moss kommunes strategiske beslutninger om kort. og langsiktig benyttelse av område.

Merking av tur- og kyststien, kulturminner
Endringsbeskrivelse
Oppfølgning av tidligere vedtak i kommunestyret og NLM.

Naturrestaurering
Endringsbeskrivelse
Midlene avsettes til å følge opp naturkartleggingen og skal resultere i naturrestaurering.

Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden
Endringsbeskrivelse
Mildene øremerkes oppfølging av mulighetsstudien for Kleberget i sør til kanalen i nord. Midlene skal benyttes til oppfølging av de foreslått tiltakene i mulighetsstudien og vedtakene som ble fattet ved behandlingen av saken.

Rapport kanalbrua
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevetak 03.11.2026

Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til gang og sykkeltiltak for å skape tryggere skoleveier for elevene i mosseskolen innenfor kommunens sykkeplan.

Engangskostnad fritt brukervalg
Endringsbeskrivelse

Ref. saksfremlegg. Etableringskostnader fritt brukervalg

Fritt brukervalg
Endringsbeskrivelse
Ref. saksfremlegg.

Trygghetsalarmer
Endringsbeskrivelse

Ref. vedtak i kommunestyret

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100
Inntekts- og formuesskatt	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	0	-90 300	-65 700	0	-65 700	-45 900	0	-45 900	-40 200	0	-40 200
Sum generelle driftsinntekter	**-4 544 700**	**14 000**	**-4 530 700**	**-4 520 100**	**14 000**	**-4 506 100**	**-4 500 300**	**14 000**	**-4 486 300**	**-4 494 600**	**14 000**	**-4 480 600**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**
Avskrivninger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Sum netto driftsutgifter	**4 482 561**	**24 575**	**4 507 136**	**4 429 730**	**18 350**	**4 448 080**	**4 421 985**	**18 350**	**4 440 335**	**4 379 736**	**18 350**	**4 398 086**
Brutto driftsresultat	**-62 139**	**38 575**	**-23 564**	**-90 370**	**32 350**	**-58 020**	**-78 315**	**32 350**	**-45 965**	**-114 864**	**32 350**	**-82 514**
Renteinntekter	-86 600	0	-86 600	-91 000	0	-91 000	-88 600	0	-88 600	-88 600	0	-88 600
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	126 100	0	126 100	124 700	0	124 700	125 800	0	125 800	132 900	0	132 900
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	0	65 700	67 500	0	67 500	67 500	0	67 500
Netto finansutgifter	**94 700**	**-5 000**	**89 700**	**89 400**	**0**	**89 400**	**94 700**	**0**	**94 700**	**101 800**	**0**	**101 800**
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto driftsresultat	**-57 439**	**33 575**	**-23 864**	**-90 970**	**32 350**	**-58 620**	**-73 615**	**32 350**	**-41 265**	**-103 064**	**32 350**	**-70 714**
Overføring til investering	61 950	0	61 950	12 450	0	12 450	12 950	0	12 950	13 450	0	13 450
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	0	10 318	100 241	0	100 241	115 962	0	115 962	111 357	0	111 357
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**57 439**	**-33 575**	**23 864**	**90 970**	**-32 350**	**58 620**	**73 615**	**-32 350**	**41 265**	**103 064**	**-32 350**	**70 714**
Merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kommunedirektør med stab	338 784	-1 000	337 784	329 403	-1 500	327 903	328 651	-1 500	327 151	324 851	-1 500	323 351
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 939 674	16 000	1 955 674	1 901 629	12 800	1 914 429	1 875 931	12 800	1 888 731	1 880 231	12 800	1 893 031
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	196 571	7 100	203 671	193 473	4 200	197 673	189 532	4 200	193 732	189 088	4 200	193 288
Kommunalområde helse og mestring	1 588 187	2 475	1 590 662	1 553 994	2 850	1 556 844	1 531 792	2 850	1 534 642	1 527 592	2 850	1 530 442
Fellesposter drift	314 515	0	314 515	339 509	0	339 509	383 781	0	383 781	346 230	0	346 230
Overføringer og finans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**

2. Moss kommunale eiendomsselskap KF`s økonomiplan 2027-2030 som følger vedlagt vedtas
3. Moss Havn KF økonomiplan for 2027-2030 som følger vedlagt vedtas.
4. Moss kommunes driftsbudsjett for 2027 med de inntekter, utgifter og netto driftsrammer per kommunalområde som fremkommer i bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 andre ledd vedtas.
5. Moss kommunes investeringsbudsjett for 2027 - 2030, slik det fremkommer i bevilgningsoversikt investeringer etter § 5-5 andre ledd vedtas.
6. Moss kommune tar opp inntil 348 127 680 kroner i lån til finansiering av investeringer, jf. kommuneloven § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

Behov for bruk av lån fordelt per selskap	Beløp
Moss kommune (bykassa)	115 763 240
Moss kommunale eiendomsselskap KF	184 464 440
Moss Havn KF	47 900 000

7. Det godkjennes låneopptak av startlån i Husbanken med inntil 210 000 000 kroner.
8. Kommunedirektør gis fullmakt ved behov til å oppta likviditetslån med opptil 70 000 000 kroner gjennom trekkrettighet i henhold til hovedbankavtale.
9. Moss kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån på 17 893 000 kroner som Kirkelig fellesråd tar opp til investeringer til kirkebygg og kirkegård.

Garantien gjelder for lånets hovedstol maksimalt 17 893 000 kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 19 682 300 kroner.

Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 30 år, med tillegg av inntil 2 år, jamfør garantiforskriften § 3.
10. Tilskuddet til Moss kirkelig Fellesråd er på 41 780 000 kroner.
11. Det utskrives eiendomsskatt for 2027 i henhold til eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a.
12. Skattevedtekter, jamfør eiendomsskatteloven § 10. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benyttes kommunens tidligere vedtatte skattevedtekter.
13. Skatteplikten gjelder i hele kommunens geografiske utstrekning, og for alle objekter som følger av eiendomsskatteloven dersom de ikke er unntatt av kommunestyret etter særskilt vedtak.
14. Eiendomsskatten i Moss kommune fastsettes for 2027 til 2,38 promille, jf. eiendomsskattelovens § 10. Det beregnes ikke bunnfradrag.
15. Eiendomsskatten blir skrevet ut i 12 terminer, jfr. eiendomsskatteloven § 25 første ledd, og forfaller til betaling samtidig med kommunale avgifter.
16. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 kan følgende eiendommer etter søknad helt eller delvis fritas for eiendomsskatt: a) Eigendomar åt stiftingar og institusjoner som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten, b) Bygning som har historisk verde. Fredede bygninger gis fullt fritak. Verneverdige/vernede bygninger kan etter en vurdering innrømmes 50 prosent reduksjon av beregnet eiendomsskatt.
17. For gårdsbruk, § 7-e skal det svares eiendomsskatt for våningshus/kårbolig med garasje/uthus og passende tomt. Beregning av verdi skal, iht. kommunens vedtatte rammer og retningslinjer ta hensyn til landbrukets særskilte stilling i forhold til salg og omsetning. Promillen er lik den som for øvrige boliger i kommunen.
18. Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 28 kan boligeier, etter egen søknad, innvilges fritak for eiendomsskatt dersom eiers/husstandens samlede brutto inntekt ved siste ligning ikke overstiger 3 G. Hjemmelshavere med beløp større enn 1G i kontant beholdning eller innestående i bank/kryptovaluta omfattes ikke av fritaksordningen. Eventuell leieinntekt skal medregnes i inntekten. Eier(e) må selv bebo hus/leilighet det søkes fritak for da fritak etter § 28 er personlig og ikke følger skatteobjektet. Fritak gjelder ikke fritids- eller sekundærboliger. Fritak kan kun innvilges for ett kalenderår, men fritt søkes forlenget.

Betalingssatser
19. Kommunale gebyrer/avgifter/priser utskrives i henhold til gebyrliste.
20. Kommunale avgifter innenfor VARF-området og eiendomsskatt utfaktureres månedlig.
21. Avgiftene for vann, avløp, slamtømming, utslippstillatelser, renovasjon, feiing, plan, eierseksjonering og oppmåling skal være i henhold til selvkost. Byggesak er i henhold til selvkost, med unntak av forhåndskonferanser og matrikkelføring av ikke-søknadspliktige tiltak.
22. Gebyrer oppdateres i gebyrliste etter ny forskrift gjeldende fra 2027 vedtatt i k-sak 125/26 plan- og bygningsloven § 33-1, jf. byggesaksforskriften og eierseksjonsloven § 15. Matrikkellovens 32 og forskriftens § 16.
23. Nye gebyrer for trygghetsalarm k-sak 116/26 oppdateres i gebyrliste.

Andre forhold
24. Avslag på søknader om tilskudd, se vedlegg til saken
- Fair Play Bygg Østfold, søknad om økonomisk støtt på 55 000 kroner årlig årene 2027-2029.
- Moss Idrettsråd, søknad om økt driftstilskudd på 250 000 kroner i 2027.
25. Til nye kommunale formålsbygg fastsettes forvaltnings, drifts- og vedlikeholdskostnad (FDV) på kr 250 per m2 med et tillegg på kr 50 per m2 til dekning av kostnader knyttet til opprettholdelse av byggets verdi over tid (U).
26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til lønnsoppgjør.
27. Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere eventuelle endringer i inntekter knyttet til premieavvik/premiefond til kommunal- og stabsområder.

Bakgrunn for saken:

Handlingsplan skal i henhold til plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd og økonomiplan med årsbudsjett skal i henhold til kommuneloven §§ 14-2 til 14-5 årlig legges fram.

Økonomiplanen skal vedtas før årsskiftet og innstilling med alle forslag til vedtak skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler saken.

Økonomiplanen skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger, og de mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Økonomiplanen skal settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Se lenke til digital plan i Framsikt Handlings- og økonomiplan 2027-2030

Redegjørelse for saken:

Moss kommune går inn i 2027 med en bedre økonomisk situasjon enn vi har hatt de siste årene. Vi har tatt mange grep, og det arbeidet gir resultater. Forslaget til økonomiplan for 2027–2030 viser mindreforbruk i alle fire årene, og kommunens økonomiske reserver bygges gradvis opp. Men det betyr ikke at de økonomiske utfordringene er løst. Årene framover vil fortsatt kreve tydelige prioriteringer og stram økonomistyring. Høyt investeringsnivå på om lag 1,3 milliarder kroner de neste fire årene og økte renter vil legge press på økonomien i planperioden. Netto driftsresultat er likevel positivt gjennom hele perioden 2027-2030.

Økonomireglementet fastslår at kommunens økonomiplan og årsbudsjett også skal omfatte de kommunale foretakene. Det behandles derfor ikke egne økonomiplaner eller årsbudsjetter for foretakene. I Moss kommune inngår foretakenes drift og investeringer i kommunens samlede økonomiplan. Overføringer til Moss kommunale eiendomsselskap KF samt foretakets investeringer er innarbeidet under kapitlet om fellesposter.

Økonomiplanene for de kommunale foretakene følger saken som vedlegg. Styret i Moss Havn KF behandlet sin økonomiplan 26. oktober 2026, mens styret i Moss kommunale eiendomsselskap KF behandler sin plan 16. november 2026.

I k-sak 57/26 Drifts- og investeringsanalyse var målet å legge fram et budsjettforslag for 2027 med et netto driftsresultat på 0,8 prosent. Forslaget som nå legges fram har et netto driftsresultat på 1,0 prosent. Selv om dette er en forbedring, står kommunen fortsatt overfor betydelige økonomiske utfordringer i årene som kommer. Tjenestene må tilpasses endrede rammebetingelser, demografisk utvikling og innbyggernes behov.

For å nå de vedtatte økonomiske målene er det innarbeidet omfattende innsparingskrav i kommunalområdene. I 2027 skal kostnadene reduseres med ytterligere 46,2 millioner kroner, hvorav 43,9 millioner kroner er tidligere vedtatte nedtrekk. Samlet skal kostnadene reduseres med 195 millioner kroner innen 2030 sammenlignet med budsjettet for 2026.

Økonomiske forutsetninger

Moss kommune hadde et netto driftsresultat på 0,5 prosent i 2025, mot - 3,2 prosent i 2024. For 2026 er prognosen en netto driftsresultat på 1,3 prosent.

Økonomiplan 2027–2030 bygger blant annet på:

- økonomiplanen for 2026–2029
- drifts-og investeringsanalyse (rullering av kommende økonomiplan), jf. k-sak 57/26
- andre vedtak fra kommunestyret per oktober 2026
- forslag til statsbudsjett 2027
- lånerenten er basert på prognose fra Kommunalbanken

Økonomiplanen tar hensyn til kjente driftsjusteringer som følge av investeringer, aktivitetsendringer og lignende.

Frie inntekter

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir vekst i kommunesektorens frie inntekter i 2027. Store deler av inntektsveksten går imidlertid til å dekke økte kostnader som følge av lønns- og prisvekst, avvikling av kompensasjonen for vertskommuneordningen, innlemming av øremerkede tilskudd og demografiske endringer. For Moss øker de frie inntektene med om lag 208 millioner kroner sammenlignet med revidert budsjett 2026. Av dette utgjør om lag 154 millioner kroner lønns- og prisvekst.

Rammetilskuddet, inkludert inntektsutjevning, er anslått til 2,1 milliarder kroner. Økningen skyldes blant annet flere eldre innbyggere og økte behov innen helse- og omsorgstjenestene, som gir høyere uttelling i inntektssystemet. Skatteinntektene er anslått til 2,2 milliarder kroner i 2027. Etter endringer i det kommunale skattegrunnlaget er Moss blitt mer avhengig av den nasjonale skatteutviklingen og inntektsutjevningen. Dette gir større økonomisk forutsigbarhet, men begrenser samtidig effekten av egen skattevekst.

Eiendomsskatten er beregnet til 167 millioner kroner, på samme nivå som i 2026. Det forventes begrenset vekst i skattegrunnlaget de nærmeste årene, og utviklingen i inntektene vil derfor i hovedsak være avhengig av eventuelle politiske endringer i eiendomsskattesatsene.

Andre generelle statstilskudd

Integreringstilskuddet er beregnet med utgangspunkt i bosetting av 25 flyktninger per år i planperioden, i tråd med IMDis anmodning for 2027. Endringer i bosettingsnivået vil påvirke både tilskuddsinntekter og utgifter. I 2027 er om lag 575 personer omfattet av ordningen.

Moss kommune mister samtidig vertskommunetilskuddet knyttet til HVPU-reformen fra 2027, som følge av regjeringens forslag om å avvikle ordningen for kommuner under fastsatt grense. Tilskuddet utgjorde 14,5 millioner kroner i 2026.

Rente- og avdragskompensasjonen for skolebygg, sykehjem og omsorgsboliger reduseres også gradvis i planperioden fordi flere kompensasjonsordninger nærmer seg utløp.

Investeringsprogrammet 2027-2036

Investeringsplanen skal bidra til at Moss kommune kan opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet, ivareta lovpålagte oppgaver og forvalte bygg, anlegg og infrastruktur på en forsvarlig og bærekraftig måte. Kommunen står overfor store investeringsbehov i det langsiktige investeringsprogrammet, særlig innen helse- og omsorgsbygg og skolebygg. De planlagte investeringene medfører behov for å styrke disposisjonsfondet, slik at kommunen kan egenfinansiere en større del av investeringene i løpet av den kommende tiårsperioden. Økt egenfinansiering vil redusere behovet for låneopptak og dermed bidra til lavere rente- og avdragskostnader i årene framover.

Investeringsprogrammet for 2027–2030 skal bidra til å opprettholde og videreutvikle kommunens tjenester, bygg og infrastruktur. Programmet holder seg innenfor en samlet ramme på om lag 1,3 milliarder kroner, med hovedvekt på prioriterte og nødvendige investeringer innen blant annet helse, omsorg og skole. Investeringene finansieres gjennom lån, tilskudd, merverdiavgiftskompensasjon og overføringer fra drift.

Kommunedirektøren har i forslaget budsjettert med mindreforbruk i 2027 og foreslår å overføre 50 millioner kroner av mindreforbruket fra drift til investeringer for å redusere låneopptaket og derav framtidige finanskostnader.

Intern og ekstern medvirkning:

Det har vært informasjonsmøter om økonomiplan for hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Drøfting av planen med hovedtillitsvalgte ble gjennomført 23. og 29. oktober 2026 jf. vedlegg.

Vurderinger:

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

De økonomiske handlingsreglene skal sikre en langsiktig styring av kommunens økonomi. Kommunestyret har vedtatt fire finansielle handlingsregler for Moss kommune. Handlingsreglene er ikke absolutte for et enkelt år eller et lovkrav. Vi har følgende handlingsregler:

- netto driftsresultat mellom 0,75 og 1,75 prosent av brutto driftsinntekter
- disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter på 7 til 9
- renteeksponert gjeldsgrad på 70 til 75 prosent av brutto driftsinntekter (all gjeld minus startlån og selvkost)
- minimum 30 til 40 prosent av investeringene (ekskludert startlån og selvkost) bør finansieres med egne midler

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat	2026	2027	2028	2029	2030
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,3	1	1,6	1,3	1,8
Netto driftsinntekter i drifts- og investeringsanalyse saken		0,8	1	1,75	1,75

Netto driftsresultatet viser en gradvis forbedring gjennom planperioden, fra 0,5 prosent i 2025 til 1,8 prosent i 2030. Dette illustrerer effekten av innførte nedtrekk og reduserte driftsutgifter over tid. Tallene i tabellen gjelder Moss kommune uten foretakene. Resultatet er på det anbefalte nivået for sunn kommuneøkonomi mot slutten av perioden, men det må understrekes at det ligger store nedtrekk på kommunalområdene og for at kommunen skal oppnå budsjettert driftsresultat må tiltakene ha oppnådd full effekt. Netto driftsresultat er budsjettert lavere i 2029 som følge av svingninger i premieavvik mellom 2028 og 2029 samt økte pensjonskostnader i 2029.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfond	2026	2027	2028	2029	2030
Disposisjonsfond per 31.12 *(tall i hele millioner kroner)*	333	343	444	527	638
Prosent av brutto driftsinntekter	6	6	7,8	9,2	11,1

Forventet saldo på disposisjonsfondet ved utgangen av 2026 avhenger av regnskapsresultatet ved årets slutt. I henhold til prognosen for 2. tertial 2026 vil saldo på disposisjonsfondet være et sted mellom er 330-350 millioner kroner. Disposisjonsfondet ligger under handlingsregelen i 2026 og 2027. I 2028 er fondet beregnet til 7,8 prosent av brutto driftsinntekter og vil dermed igjen være innenfor handlingsregelens mål. Fondet er planlagt å øke videre gjennom økonomiplanperioden.

Fra 2028 og ut planperioden er det lagt opp til å avsette hoveddelen av netto driftsresultat til disposisjonsfond. Dette styrker kommunens økonomiske reserver og gir større handlingsrom til å håndtere uforutsette hendelser og finansiere fremtidige investeringer.

Som følge av variasjoner i premieavviket mellom årene er det også lagt opp til å avsette 33 millioner kroner til disposisjonsfond i 2028. Midlene tilbakeføres i 2029 for å jevne ut virkningen av pensjonskostnadene på kommunens driftsresultat. Disposisjonsfondet i tabellen gjelder Moss kommune uten foretak.

Renteeksponert gjeldsgrad i prosent av brutto driftsinntekter

Gjeldsgrad	2026	2027	2028	2029	2030
Gjeldsgrad i prosent av brutto driftsinntekter	52	52	55	54	54

Moss kommune har som mål at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter. Gjeldsgraden ligger innenfor dette nivået i hele perioden. I budsjettet for 2027 er det lagt til grunn en overføring på 50 millioner kroner fra drift til investering. Overføringen reduserer behovet for låneopptak og bidrar til å redusere gjeldsgraden.

Kommunen har budsjettert med følgende investeringer i varige driftsmidler:

Varige driftsmidler	2026	2027	2028	2029	2030
Investering i varige driftsmidler *(tall i hele millioner kroner)*	576	438	546	398	332

Tallene inkluderer selvkost og investeringer i regi av MKEiendom KF.

Egenfinansiering investeringer

Andelen egenfinansiering varierer gjennom planperioden

- 2027: 41 prosent
- 2028: 18 prosent
- 2029: 55 prosent
- 2030: 15 prosent

Den høye andelen i 2027 skyldes blant annet en overføring på 50 millioner kroner fra drift til investering. I 2029 bidrar store tilskudd til en høy egenfinansieringsandel. For planperioden samlet er andelen 38 prosent, som er innenfor handlingsregelens mål på 30–40 prosent.

Søknader

Nye retningslinjer for tilskuddsordninger i Moss kommune ble vedtatt i k-sak118/25. Ifølge disse retningslinjene skal søknader til nye og større anleggsprosjekter fremmes i forbindelse med kommunens årlige behandling av økonomiplan.

Moss kommune har mottatt en søknader som hører inn under denne kategorien, fra Fair Play Bygg Østfold. Søknaden finnes som vedlegg til denne saken. Søknaden foreslås avslått grunnet den økonomiske situasjonen.

Vedtak etter fremleggelse av kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2027-2030

Flere saker med økonomisk konsekvens er vedtatt etter at kommunedirektøren la fram sitt forslag til økonomiplan 2027-2030. Det betyr at vedtakene ikke er innarbeidet i kommunedirektørens forslag. Dette gjelder følgende saker:

1. I k-sak 115/26 ble det vedtatt å innføre fritt brukervalg på praktisk bistand i Moss kommune. Det er estimert oppstartskostnad på 710 000 kroner og en årlig merkostnad for kommunen på 2,25 millioner kroner.
2. I k-sak 116/26 ble det vedtatt at kommunen tilbyr trygghetsalarm til innbyggere som ikke får tildelt trygghetsalarm som en del av helse og omsorgstjenestene fra kommunen, til selvkost. For innbyggere med inntekt under 2,2G (tilsvarende minstepensjon) skal dagens egenbetaling gjelde. Det opprettes en ordning der hjemmesykepleien kan kjøre over Storebro for å utføre sine oppdrag. En differensiering av egenbetaling for trygghetsalarm for brukere med inntekt under 2,2G vil ha en kostnad på 567 000 kroner i 2027. Kjøring av Storebro medfører en ekstra kostnad på 13 200 kroner for 2027, samt en årlig merkostnad på 5 500 kroner.
3. I k-sak 125/26 ble det vedtatt at registrering i matrikkelen av ikke-søknadspliktige tiltak og forhåndskonferanser ikke skal gebyrlegges og en redusert sats på gebyr for boliger i LNF-områder. Gebyr for dispensasjon for boliger i LNF-områder er satt til selvkost da dette er vurdert vil ha en lavere selvkostkostnad enn andre dispensasjoner. Det er anslått at 0 kr sats for matrikkelføring og forhåndskonferanser har en kostnad på 300 000 kroner utover tidligere bevilling til forhåndskonferanse. Kostnaden er lavere i 2027 da bruk av selvkostfond reduserer satsene for gebyrene.
4. I k-sak 136/26 ble det vedtatt at Moss kommune inngår en avtale med Biørn Biørnstads legat om å rehabilitere Carl Nesjars vann- og isskulptur i Rådhusparken. Kostnader til drift og vedlikehold er anslått til 400 000 kroner.

Oppsummering/konklusjon:

Moss kommune går inn i 2027 med en styrket økonomisk situasjon og gradvis oppbygging av økonomiske reserver. Samtidig står kommunen overfor betydelige utfordringer knyttet til vekst i tjenestebehovet, flere eldre innbyggere og omfattende investeringsbehov.

Budsjettforslaget for 2027 legger til rette for et netto driftsresultat på 1,0 prosent. Dette er en forbedring sammenlignet med målene som ble lagt til grunn i rulleringssaken, men gir fortsatt et begrenset økonomisk handlingsrom. Selv om kommunens inntekter øker, går store deler av veksten med til å dekke lønns- og prisvekst, bortfall av kompensasjon for vertskommuneordningen, innlemming av øremerkede tilskudd og økte kostnader som følge av demografiske endringer.

For å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling er det nødvendig å videreføre omstillingsarbeidet. Kommunen må utvikle tjenestene på nye måter og bruke kompetanse, teknologi og ressurser mer effektivt. Samtidig må det bygges økonomisk handlingsrom som gjør kommunen i stand til å møte framtidige investeringsbehov og endringer i befolkningssammensetningen.

I 2027 skal kostnadene reduseres med 46,2 millioner kroner. Av dette utgjør 43,9 millioner kroner tidligere vedtatte nedtrekk, mens resten er nye tiltak. Samlet skal kostnadsnivået reduseres med 195 millioner kroner innen 2030 sammenlignet med budsjettet for 2026. Nedtrekket i 2027 vurderes som håndterbart, men de største utfordringene kommer fra 2028 og utover.

2027 blir derfor et avgjørende år for kommunen. Kommunalområdene må bruke året til å konkretisere, forankre og realisere tiltak som sikrer full effekt av både tidligere vedtatte og nye innsparinger. Erfaringene fra de siste årene viser at kommunen er i stand til å gjennomføre krevende endringer når organisasjonen arbeider mot felles mål.

For å lykkes videre kreves fortsatt tett samarbeid mellom ansatte, ledere, folkevalgte, tillitsvalgte og innbyggere. Dette er en forutsetning for å sikre et bærekraftig tjenestetilbud og opprettholde gode tjenester for innbyggerne også i årene som kommer.

Silje Hobbel, kommunedirektør

Moss 12. november 2026

Formannskapet 26.11.2026:

Behandling:
Forslag til budsjett og økonomiplan for Moss kommune 2026-2029 (tallbudsjett) fremmet av Barham Azadi, SV- Sosialistisk Venstreparti

Moss SV

Endringsforslag tallbudsjett 2027–2030

Tall i tusen kroner

Drift

Tjenesteområde / gruppering	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Kommunalområde KOA	Gjeninnføre frokosttilbud i SFO	300	300	300	300
Kommunalområde KOA	Gratis skolemåltid – oppstart av forsøksordning	2 000	3 000	3 000	3 000
Kommunalområde KOA	Midlertidig styrking av private og ideelle barnehager 2027–2028	3 000	3 000	0	0
Kommunalområde KOA	Økt tilskuddsramme til kultur, idrett og frivillighet	1 000	1 000	1 000	1 000
Kommunalområde KOA	Sikre og styrke Utekontakten i Moss	2 000	2 000	2 000	2 000
Kommunalområde KOA	Styrket bemanning i kommunale barnehager	6 000	6 000	6 000	6 000
Kommunalområde KOA	Styrket økonomisk sosialhjelp	3 000	3 000	3 000	3 000
Kommunalområde KOA	Tilbakeføre midler til barnevernet – styrke hjelpetiltak for barn og familier	5 000	5 000	5 000	5 000
Kommunalområde KOA	Tilbakeføring av tidligere skolekutt – styrket bemanning og kvalitet	8 000	9 500	12 500	12 500
Kommunalområde KOA	Tilskudd til ny turnhall – Moss og Rygge Turnforening	6 500	0	0	0
Kommunalområde KOA	Ytterligere effektivisering KOA	0	16 600	16 600	21 600
Kommunalområde KOA	Plikt til leksehjelp oppheves	700	1 700	1 700	1 700
Kommunalområde PMT	Styrket innsats for klima, natur og Oslofjorden	1 000	1 000	1 000	1 000
Kommunalområde HM	Styrket bemanning og kvalitet i hjemmetjenestene	10 000	10 000	10 000	10 000
Kommunalområde HM	Effektivisering helse og mestring	0	13 100	13 100	17 300
Sum generelle driftsinntekter	Rammetilskudd	−13 897	−13 897	−13 897	−13 897
Sum generelle driftsinntekter	Eiendomsskatt	−29 442	−36 452	−43 462	−50 472
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Avsetninger til disposisjonsfond	−5 161	−24 851	−17 841	−20 031
Sum endring drift		**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringer

Tjenesteområde / gruppering	Investering	2027	2028	2029	2030
Sum endring investering		**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettforslag – Styringsflertallet 2027-2030 Moss kommune fremmet av Jorunn Karlsen Wiborg, Høyre

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Politisk vedtak												
Nedtrekk administrasjon	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Pilotprosjekt KI og ny teknologi	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunedirektør med stab	**0**	**-1 000**	**-1 000**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**
Politisk vedtak												
Diverse KOA	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prøveprosjekt - Flere unge i jobb	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renhold i skolen	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Skolemiddeltiltak	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Styrke laget rundt barnet og eleven	0	4 000	4 000	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500
Tilskuddsordning KOA	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Trykte læremidler	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Turnhall og BMX	0	5 700	5 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedlikehold skole - uteområder	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Sum Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	**0**	**16 000**	**16 000**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**
Politisk vedtak												
Drift fontenen	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Gebyrer PBT	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Innbyggerinvolvering	0	600	600	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Konsekvensanalyse Moss Havn	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Merking av tur- og kyststien, kulturminner	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naturrestaurering	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rapport kanalbrua	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak	0	800	800	0	800	800	0	800	800	0	800	800
Sum Kommunalområde plan, miljø og teknikk	**0**	**7 100**	**7 100**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**
Politisk vedtak												
Engangskostnad fritt brukervalg	0	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Fritt brukervalg	0	1 125	1 125	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250
Trygghetsalarmer	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600
Sum Kommunalområde helse og mestring	**0**	**2 475**	**2 475**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**
Sentrale poster												
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350
Sum Sentrale poster	**-177 000**	**-24 575**	**-201 575**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**	**-210 000**	**-18 350**	**-228 350**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-

Nedtrekk administrasjon
Endringsbeskrivelse
Kommunedirektørens plan for nedtrekk fremskyndes og igangsettes fra 2027.

Pilotprosjekt KI og ny teknologi
Endringsbeskrivelse
Det avsettes midler til et prøveprosjektet innen bruk av kuntig intelligens og automatisering av oppgaver.

Diverse KOA
Endringsbeskrivelse
Beskrivelse kommer

Prøveprosjekt - Flere unge i jobb
Endringsbeskrivelse
Midlene settes av til tiltak for å flere unge voksne inn i arbeid. Tiltakene fremmes som egen sak og prøveprosjektet skal evalueres politisk.

Renhold i skolen
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til økt renholdsfrekvens i skolene.

Skolemiddeltiltak
Endringsbeskrivelse
Skolene skal få midler til trivselstiltak, som for eksempel SFO-frokost.

Styrke laget rundt barnet og eleven
Endringsbeskrivelse
Moss kommune skal styrke laget rundt barnet og eleven både i barnehage og skole for å møte behovet for tverrfaglig kompetanse rundt autisme og adferdsproblematikk.

Tilskuddsordning KOA
Endringsbeskrivelse
Tilskuddsordningen til hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet styrkes.

Trykte læremidler
Endringsbeskrivelse
Moss kommune skal gå til innkjøp av flere fysiske lærebøker for å sikre økt læringsutbytte.

Turnhall og BMX
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til søkte tilskuddet til ny turnhall og ny BMX bane. Se vedtak for hovedutvalg kultur, oppvekst og aktivitet.

Vedlikehold skole - uteområder
Endringsbeskrivelse
Det skal kartlegges hvilke skoler som har behov for en oppgradering av uteområdene.

Drift fontenen
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Gebyrer PBT
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Innbyggerinvolvering
Endringsbeskrivelse
Det skal opprettes ett årsverk til å jobbe med innbyggerinvolvering og medvirkningsplanen. Herunder nærmiljøutvalg i fire bydeler; sentrum, Jeløy, Halmstad-Rygge og nordre bydel.

Konsekvensanalyse Moss Havn
Endringsbeskrivelse

Mulighetsstudien for Kleberget i sør til Kanalen i Nord kal følges opp med en konsekvensanalyse for havna. Det skal gjennomføres en kartlegging om dagens bruk av hanvearealet gir størst samfunssverdi sammenlignet md alternative formål som arbeidsplasser innen kunnskaps- og teknologinæringer, boligutvikling, handel og service, hotell. og reiseutvikling, og kultur- og rekreasjonsområder. Utredningen skal tallfeste verdiene og gi et faktagrunnlag for Moss kommunes strategiske beslutninger om kort. og langsiktig benyttelse av område.

Merking av tur- og kyststien, kulturminner
Endringsbeskrivelse
Oppfølgning av tidligere vedtak i kommunestyret og NLM.

Naturrestaurering
Endringsbeskrivelse
Midlene avsettes til å følge opp naturkartleggingen og skal resultere i naturrestaurering.

Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden
Endringsbeskrivelse
Mildene øremerkes oppfølging av mulighetsstudien for Kleberget i sør til kanalen i nord. Midlene skal benyttes til oppfølging av de foreslått tiltakene i mulighetsstudien og vedtakene som ble fattet ved behandlingen av saken.

Rapport kanalbrua
Endringsbeskrivelse
Ref. kommunestyrevetak 03.11.2026

Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak
Endringsbeskrivelse
Midlene øremerkes til gang og sykkeltiltak for å skape tryggere skoleveier for elevene i mosseskolen innenfor kommunens sykkeplan.

Engangskostnad fritt brukervalg
Endringsbeskrivelse
Ref. saksfremlegg. Etableringskostnader fritt brukervalg

Fritt brukervalg
Endringsbeskrivelse
Ref. saksfremlegg.

Trygghetsalarmer
Endringsbeskrivelse

Ref. vedtak i kommunestyret

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100
Inntekts- og formuesskatt	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	0	-90 300	-65 700	0	-65 700	-45 900	0	-45 900	-40 200	0	-40 200
Sum generelle driftsinntekter	**-4 544 700**	**14 000**	**-4 530 700**	**-4 520 100**	**14 000**	**-4 506 100**	**-4 500 300**	**14 000**	**-4 486 300**	**-4 494 600**	**14 000**	**-4 480 600**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**
Avskrivninger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Sum netto driftsutgifter	**4 482 561**	**24 575**	**4 507 136**	**4 429 730**	**18 350**	**4 448 080**	**4 421 985**	**18 350**	**4 440 335**	**4 379 736**	**18 350**	**4 398 086**
Brutto driftsresultat	**-62 139**	**38 575**	**-23 564**	**-90 370**	**32 350**	**-58 020**	**-78 315**	**32 350**	**-45 965**	**-114 864**	**32 350**	**-82 514**
Renteinntekter	-86 600	0	-86 600	-91 000	0	-91 000	-88 600	0	-88 600	-88 600	0	-88 600
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	126 100	0	126 100	124 700	0	124 700	125 800	0	125 800	132 900	0	132 900
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	0	65 700	67 500	0	67 500	67 500	0	67 500
Netto finansutgifter	**94 700**	**-5 000**	**89 700**	**89 400**	**0**	**89 400**	**94 700**	**0**	**94 700**	**101 800**	**0**	**101 800**
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto driftsresultat	**-57 439**	**33 575**	**-23 864**	**-90 970**	**32 350**	**-58 620**	**-73 615**	**32 350**	**-41 265**	**-103 064**	**32 350**	**-70 714**
Overføring til investering	61 950	0	61 950	12 450	0	12 450	12 950	0	12 950	13 450	0	13 450
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	0	10 318	100 241	0	100 241	115 962	0	115 962	111 357	0	111 357
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**57 439**	**-33 575**	**23 864**	**90 970**	**-32 350**	**58 620**	**73 615**	**-32 350**	**41 265**	**103 064**	**-32 350**	**70 714**
Merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kommunedirektør med stab	338 784	-1 000	337 784	329 403	-1 500	327 903	328 651	-1 500	327 151	324 851	-1 500	323 351
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 939 674	16 000	1 955 674	1 901 629	12 800	1 914 429	1 875 931	12 800	1 888 731	1 880 231	12 800	1 893 031
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	196 571	7 100	203 671	193 473	4 200	197 673	189 532	4 200	193 732	189 088	4 200	193 288
Kommunalområde helse og mestring	1 588 187	2 475	1 590 662	1 553 994	2 850	1 556 844	1 531 792	2 850	1 534 642	1 527 592	2 850	1 530 442
Fellesposter drift	314 515	0	314 515	339 509	0	339 509	383 781	0	383 781	346 230	0	346 230
Overføringer og finans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**

Verbalforslag fremmet av Barham Azadi, SV- Sosialistisk Venstreparti

1. Seniorguide for eldre i Moss

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram en sak om utarbeidelse av en seniorguide etter modell fra Bergen kommune. Guiden skal samle informasjon om kommunale tjenester, helse og forebygging, boligtilpasning, aktivitetstilbud, sosiale møteplasser, transportmuligheter og frivillige tilbud.

Det legges til grunn at guiden skal være tilgjengelig både digitalt og i trykt format. Saken skal inneholde forslag til utforming, distribusjon, kostnader og finansiering, og legges fram innen september 2027.

2. Helsestasjon for eldre

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram en sak om etablering av helsestasjon for eldre i Moss. Tilbudet skal være et forebyggende lavterskeltilbud med helsesamtaler og veiledning om blant annet fallforebygging, ernæring, fysisk aktivitet, psykisk helse og mestring.
Saken skal belyse hvordan tilbudet kan organiseres i samarbeid med eksisterende tjenester, samt kostnader og finansieringsmuligheter. Saken legges fram innen september 2027.

3. Faste vikarressurser i Mosseskolen

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram forslag til en forsøksordning med fast ansatte vikarlærere eller fleksible bemanningsressurser ved én eller flere skoler.
Formålet er å sikre større kontinuitet for elevene, redusere belastningen på ansatte og begrense bruken av kortvarige vikariater.
Forslaget skal utarbeides i samarbeid med skoleledere og tillitsvalgte, og belyse dagens bruk av vikarmidler, forventede kostnader og mulige gevinster. Saken legges fram innen juni 2027.

4. Flere jobbmuligheter for ungdom gjennom hele året

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram forslag til hvordan kommunens sommerjobbtilbud kan videreutvikles til også å gi ungdom mellom 16 og 19 år mulighet til lønnet deltidsarbeid gjennom skoleåret.
Mulighetene for samarbeid med lokale bedrifter, NAV og fylkeskommunen skal vurderes.
Ungdom som har vanskeligheter med å komme inn i arbeidslivet, skal særlig vektlegges.
Saken skal inneholde forslag til organisering, kostnader og finansiering, og legges fram innen juni 2027.

5. Arealnøytralitet og vern av natur

Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede hvordan Moss kommune kan arbeide mot arealnøytralitet, med mål om å begrense nedbygging av natur og jordbruksarealer.
Arbeidet skal belyse mulighetene for gjenbruk av allerede utbygde arealer, planvask, restaurering av natur og hvordan arealregnskapet kan brukes som politisk styringsverktøy.
Arbeidet ses i sammenheng med revisjonen av kommuneplanens arealdel og legges fram for politisk behandling ila 2027, og i god tid før sluttbehandlingen av arealdelen.

6. Mer natur i nærmiljøene

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram forslag til hvordan kommunen kan øke naturmangfoldet på kommunale arealer, blant annet gjennom etablering av blomsterenger, planting av stedegne trær, redusert plenklipping der det er hensiktsmessig, og bekjempelse av fremmede arter.
Saken skal belyse miljøgevinster, driftskostnader og finansieringsmuligheter, og legges fram innen utgangen av 2027.

Moss Arbeiderparti 2027-2030 Moss kommune fremmet av Irene Hetmann Landgren, Arbeiderpartiet

Introduksjon
Moss Arbeiderparti legger med dette fram budsjett og økonomiplan for perioden 2027-2030. Arbeiderpartiet deler kommunedirektørens vurdering av at det er nødvendig med omstilling og tydelige prioriteringer i årene som kommer.

For Arbeiderpartiet er likevel god kommuneøkonomi mer enn balanse i regnskapet. Kommunens økonomi er et verktøy for å skape trygghet, fellesskap og muligheter for alle. Vår oppgave er å forvalte fellesskapets ressurser på en måte som både sikrer økonomisk ansvarlighet og gir innbyggerne gode tjenester gjennom hele livet.

Kommunen skal omstilles, men omstillingen må være sosialt ansvarlig og ta vare på kvaliteten i tjenestene som innbyggerne er avhengige av. Kommunenes største ressurs er våre ansatte og all omstilling må skje i nært samarbeid med ansatte og tillitsvalgte.

Arbeiderpartiet mener at forebygging, tidlig innsats og tilstrekkelig bemanning ikke bare er viktige velferdsgoder, men ser dette også som investeringer som kan redusere framtidige

kostnader.

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag
Politisk vedtak												
Innkjøp fysiske lærebøker	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0
Leselærere	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Miljøterapeuter i skolen	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Økt driftstilskudd lag og foreninger	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Økt grunnbemanning barnehage	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500
Økt grunnbemanning SFO	0	2 600	2 600	0	5 200	5 200	0	5 200	5 200	0	5 200	5 200
Økt ramme tilskudd til kultur og idrettsaktivitet	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Økt sats private barnehager	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	**0**	**17 100**	**17 100**	**0**	**19 700**	**19 700**	**0**	**18 700**	**18 700**	**0**	**18 700**	**18 700**
Politisk vedtak												
Drift rådhusfontenen	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Ulovlighetsoppfølging strandsonen	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Sum Kommunalområde plan, miljø og teknikk	**0**	**1 400**	**1 400**	**0**	**1 400**	**1 400**	**0**	**1 400**	**1 400**	**0**	**1 400**	**1 400**
Politisk vedtak												
Økt grunnbemanning	0	15 000	15 000	0	12 000	12 000	0	10 000	10 000	0	10 000	10 000
Sum Kommunalområde helse og mestring	**0**	**15 000**	**15 000**	**0**	**12 000**	**12 000**	**0**	**10 000**	**10 000**	**0**	**10 000**	**10 000**
Sentrale poster												
Eiendomsskatt	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	-1 000	-91 300	-65 700	-1 000	-66 700	-45 900	-1 000	-46 900	-40 200	-1 000	-41 200
Utbytter	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-5 000	-15 000
Renteutgifter	126 100	11	126 111	124 700	135	124 835	125 800	1 336	127 136	132 900	12 534	145 434
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	21	65 720	67 500	226	67 726	67 500	2 460	69 960
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	489	10 807	100 241	745	100 986	115 962	2 338	118 300	111 357	-10 094	101 263
Sum Sentrale poster	**-65 682**	**-33 500**	**-99 182**	**47 941**	**-33 100**	**14 841**	**86 362**	**-30 100**	**56 262**	**94 557**	**-30 100**	**64 457**
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-	-	**0**	-

Innkjøp fysiske lærebøker
Endringsbeskrivelse
Innkjøp av fysiske lærebøker, tilskuddet skal fordeles utfra behov ved de enkelte skoler som har lavest dekning pr nå.

Leselærere
Endringsbeskrivelse
Ordning med leselærere på hver skole reetableres for å styrke leseopplæringen.

Miljøterapeuter i skolen
Endringsbeskrivelse
Økt satsing på miljøterapeuter i skolen, disse skal særskilt knyttes til arbeidet mot ufrivillig skolefravær og i skole-hjem arbeidet.

Økt driftstilskudd lag og foreninger
Endringsbeskrivelse
Grunnsatsen til lag og foreninger økes.

Økt grunnbemanning barnehage
Endringsbeskrivelse
Økt grunnbemanning i de kommunale barnehagene

Økt grunnbemanning SFO
Endringsbeskrivelse
Grunnbemanning SFO økes, inkludert bemanning som sikrer frokost i SFO.

Økt ramme tilskudd til kultur og idrettsaktivitet
Endringsbeskrivelse
Rammen i søknadsordningen til frivilligheten, kultur og idrett økes.

Ulovlighetsoppfølging strandsonen

Endringsbeskrivelse
Saksbehandlingsressurs

Økt grunnbemanning
Endringsbeskrivelse
Tjenestene i helse- og mestring tilføres økt ramme.

Driftsendringer oppsummert
For årene 2027-2029 avsattes det i vårt forslag mer til disposisjonsfond enn i kommunedirektørens forslag. For 2030 avsettes det noe mindre enn i kommunedirektørens forslag. For alle årene er netto driftsresultat godt innenfor kommunens vedtatte handlingsregel og vil ruste kommunen for fremtidige investeringer.

Forslaget fremskynder bygging av nytt sykehjem slik at dette påbegynnes så snart som mulig. Det framskynder også mulighetsstudie og prosjektering av ny Jeløy skole. Ny Jeløy skole må prioriteres for å ivareta behovene i skolen for både elever og ansatte.

Investeringer med endringer 2027-2031

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030	
Investering	**Innstilling**	**Endring**	**Vårt forslag**	**Innstilling**	**Endring**	**Vårt forslag**	**Innstilling**	**Endring**	**Vårt forslag**	**Innstilling**	**Endring**
Fellesposter drift											
KOA - Skolestruktur sentrumsområde, Jeløy skole mulighetsstudie, byggekostnader	0	500	500	0	5 000	5 000	500	4 500	5 000	5 000	95 000
HM - nytt sykehjem byggekostnader, byggetrinn 1 (96 plasser)	0	0	0	0	0	0	0	50 000	50 000	50 000	400 000
HM nytt sykehjem mulighetsstudie, skisse, forprosjekt, trinn 2 (60 plasser)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HM Nytt sykhjem byggekostnader, byggetrinn 2 (60 plasser)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Fellesposter drift	**0**	**500**	**500**	**0**	**5 000**	**5 000**	**500**	**54 500**	**55 000**	**55 000**	**495 000**
Finansiering og øvrige poster											
Kompensasjon for merverdiavgift	-55 234	-90	-55 324	-50 707	-900	-51 607	-34 732	-9 810	-44 542	-30 960	-89 100
Bruk av lån	-300 228	-410	-300 638	-458 512	-4 100	-462 612	-244 581	-44 690	-289 271	-300 540	-405 900
Sum Finansiering og øvrige poster	**-355 462**	**-500**	**-355 962**	**-509 219**	**-5 000**	**-514 219**	**-279 313**	**-54 500**	**-333 813**	**-331 500**	**-495 000**
Total sum endringer i investeringsbudsjettet	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**

KOA - Skolestruktur sentrumsområde, Jeløy skole mulighetsstudie, byggekostnader
Tiltaksbeskrivelse
Det forventes kapasitetsutfordringer på flere sentrumsnære skoler. I tillegg har Jeløy skole noen utfordringer med dagens lokaler på Bytårnet skole. Administrasjonen har nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe som utreder ulike løsninger, og det vil bli lagt frem egne politiske saker om dette. Det er satt av investeringsmidler da kommunedirektøren vurderer at det er behov for tiltak i skolebyggene for å møte disse utfordringene.

Moss Arbeiderparti fremskynder investering i en mulighetsstudie, samt investeringskostnaden for Ny Jeløy skole. Mulighetsstudien skal startes så snart som mulig i 2027.

HM - nytt sykehjem byggekostnader, byggetrinn 1 (96 plasser)
Tiltaksbeskrivelse
I henhold til Plan for omsorgsbygg vil det være behov for å øke kapasiteten på sykehjemsplasser frem mot 2035. Første byggetrinn planlegges med byggestart i 2030 med 96 plasser.
Moss Arbeiderparti fremskynder investeringen med ny byggestart så snart som dette er mulig, senest i 2029.

Verbalforslag
Mossehallen
Kommunedirektøren bes legge frem en sak som redegjør for alternative løsninger for fremtidig svømmeanlegg i Moss.

Saken skal ta utgangspunkt i tidligere gjennomførte mulighetsstudier og vurdere om det siden disse ble utarbeidet har fremkommet nye forutsetninger, muligheter eller hindringer som tilsier at tidligere anbefalte løsninger bør revurderes.

Saken skal videre belyse om det finnes aktuelle konsepter eller løsninger som ikke tidligere er utredet, herunder løsninger med lavere investerings- og driftskostnader.

Målet er å identifisere et realistisk og økonomisk bærekraftig alternativ som ivaretar behovene for skolesvømming, folkehelse og folkebad, samt gode treningsforhold for svømmeidretten.

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag
Rammetilskudd	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100
Inntekts- og formuesskatt	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300
Eiendomsskatt	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000	-167 000	-29 000	-196 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	-1 000	-91 300	-65 700	-1 000	-66 700	-45 900	-1 000	-46 900	-40 200	-1 000	-41 200
Sum generelle driftsinntekter	**-4 544 700**	**-30 000**	**-4 574 700**	**-4 520 100**	**-30 000**	**-4 550 100**	**-4 500 300**	**-30 000**	**-4 530 300**	**-4 494 600**	**-30 000**	**-4 524 600**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**33 500**	**4 426 061**	**4 339 730**	**33 100**	**4 372 830**	**4 331 985**	**30 100**	**4 362 085**	**4 289 736**	**30 100**	**4 319 836**
Avskrivninger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Sum netto driftsutgifter	**4 482 561**	**33 500**	**4 516 061**	**4 429 730**	**33 100**	**4 462 830**	**4 421 985**	**30 100**	**4 452 085**	**4 379 736**	**30 100**	**4 409 836**
Brutto driftsresultat	**-62 139**	**3 500**	**-58 639**	**-90 370**	**3 100**	**-87 270**	**-78 315**	**100**	**-78 215**	**-114 864**	**100**	**-114 764**
Renteinntekter	-86 600	0	-86 600	-91 000	0	-91 000	-88 600	0	-88 600	-88 600	0	-88 600
Utbytter	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-4 000	-14 000	-10 000	-5 000	-15 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	126 100	11	126 111	124 700	135	124 835	125 800	1 336	127 136	132 900	12 534	145 434
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	21	65 720	67 500	226	67 726	67 500	2 460	69 960
Netto finansutgifter	**94 700**	**-3 989**	**90 711**	**89 400**	**-3 845**	**85 555**	**94 700**	**-2 438**	**92 262**	**101 800**	**9 994**	**111 794**
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto driftsresultat	**-57 439**	**-489**	**-57 928**	**-90 970**	**-745**	**-91 715**	**-73 615**	**-2 338**	**-75 953**	**-103 064**	**10 094**	**-92 970**
Overføring til investering	61 950	0	61 950	12 450	0	12 450	12 950	0	12 950	13 450	0	13 450
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743

Moss Arbeiderparti 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag	Innstilling	Endring	Vårt forslag
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	489	10 807	100 241	745	100 986	115 962	2 338	118 300	111 357	-10 094	101 263
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	-33 000	0	-33 000	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**57 439**	**489**	**57 928**	**90 970**	**745**	**91 715**	**73 615**	**2 338**	**75 953**	**103 064**	**-10 094**	**92 970**
Merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Verbalforslag fra MDG, som tillegg til Handlings- og økonomiplan 2027-2030 fremmet av David Medeiro Danielsen, Miljøpartiet De Grønne

«Kommunestyret ber kommunedirektøren oppdatere mandatet for *Forvaltningsplan for Moss kommuneskog (2024)*. For å oppfylle planens mål om at kommunen skal gå foran som et godt eksempel, skal de 63 % av kommuneskogen som i dag er definert med produksjonsmål, heretter forvaltes og driftes eksklusivt etter prinsippene for lukket skogbruk (kontinuitetsskogbruk) uten flatehogst. Skogdriften på Noreødegården, Kureåsen og Kureskjær skal optimaliseres for langsiktig karbonlagring, biologisk mangfold og friluftsliv fremfor kortsiktig tømmeruttak.»

Miljøpartiet de Grønnes alternativ til handlings- og økonomiplan for 2027-2030 fremmet av David Medeiro Danielsen, Miljøpartiet De Grønne

Moss MDG sitt forslag til budsjett for 2027, til FSK

Bakgrunn for våre betraktninger og prioriteringer.
Vi anerkjenner kommunens behov for økonomisk omstilling tilpasset trangere rammer nå enn for få år siden. «Omstilling med et handlingsrom» ble igangsatt i forrige styringsperiode. Allerede da var arbeidet med å redusere løpende driftskostnader godt i gang og politiske prioriteringer var rettet mot å ville redusere omfanget av driftskostnader, altså «farta» i økonomien. Derfor var våre endringsforslag allerede den gangen kun enkelttiltak, og kun når økonomien tillot det, fremfor å øke selve drifta. Nå er de økonomiske rammene mye trangere og vi tar konsekvensen av det i vårt alternative budsjett.

Vi anerkjenner også at vi står foran vesentlige investeringer, slik at avsetning til fond og oppfyllelse av viktige nøkkeltall må tilstrebes, selv med trange rammer.

MDG legger i sin politikkgjennomføring generelt særlig vekt på forebygging, «ta vare på», vedlikehold, innsats for økt innenforskap, innbygger foran utbygger og kontrollert vekst, innenfor jordas tålegrense med en erkjennelse av at vi har en klima- og naturkrise med tilhørende ambisiøse internasjonale forpliktelser. Vi tenker globalt og handler lokalt.

Vi har derfor nulltoleranse mot nedbygging av matjord, og er svært restriktive for nedbygging av natur, og vil ikke tillate belastning på livet i vann og fjord. Vi vil gjenbruke og restaurere natur, bygninger og utstyr. Vi sikrer trygg og effektiv fremkommelighet for alle trafikanter på eksisterende transportareal, og små og store hinder for fremkommelighet må bedres vesentlig. Innsats for barn og unges hverdag i skole og fritid er et satsingsområde.

Vi vil ikke fjerne eiendomsskatten, men innrette den med mer effekt for økonomisk utjevning. Vi tar derfor utgangspunkt i eiendomsskatten slik den var det siste året i forrige styringsperiode, nemlig 2023. Vi er forsiktige med hastigheten på omstillingsarbeidet for å unngå for stor belastning på de ansatte. Resultatet for 2026 ser ut til å gi vesentlig mer avsetning til fond enn budsjettert, og vi mener det gir grunnlag for å redusere fremdrift i omstillingen særlig for kommunalområde Helse og Mestring.

Vi legger frem hovedpunktene i vårt alternative budsjett i FSK og presenterer endelig versjon i Kommunestyret, når vi ser resultatet av forhandlingene for statsbudsjettet.

MDG sitt forslag til alternativt budsjett Alle tall i 1000	Inntekter større enn kommunedirektørens forslag	Utgifter større enn kommunedirektørens forslag
Eiendomsskatt	• 29 000	
Mindre avsatt til fond	• 3 200	
Høyere utbytte fra Østfold energi	• 4 000	
	•	
Drift av Rådhusfontena		400
Mer til kommunalområde Helse og mestring		20 000
Mer til diverse tiltak for trygg og effektiv fremkommelighet for syklende og gående *		10 000
Oppdatere planene for svømmehallen i Nesparken mtp nedskalering og gjennomføring		1 000
Oppdatere mulighetsstudien for gang-sykkelvei mellom Krapfoss og Nesparken		1 000
Utvikling av veileder for innbyggere som ønsker å bygge boligprosjekt for mennesker med omsorgsbehov.		1 000
Utvikle veileder til båthavner om fremgangsmåte for miljøvennlig skrogrens, septikmottak, og andre miljøtiltak		250
Sikre tilstrekkelig drift av Åpen barnehage		1000
Innkjøp av bøker til skolen		1000
Driftskoordinator Frivillighetens hus		250
Frokost på SFO		300
	-36 200	36 200

Verbalforslag fra MDG
Kommunestyret ber om en sak om hvordan biltrafikken til Alby og Røed kan reduseres til fordel for bedre fremkommelighet for myke trafikanter og for bedre beskyttelse av alléer og naturverdier.

Kommunestyret endrer lokal forskrift med forbud mot privat oppskyting av fyrverkeri, til fordel for en felles nyttårsfeiring i kommunal regi, og ber om en sak for hvordan det kan

tilrettelegges for felles nyttårsfeiring.

Inn på Tunet videreutvikles til å kunne gjøres tilgjengelig for flere grupper enn yngre mennesker med demens. Kommunestyret ber om en sak for å kartlegge potensielle tilbydere av slike tjenester, og hvilke grupper som kunne ha nytte av et slikt tilbud, gjerne basert på andre kommuners erfaringer. En slik sak bør inkludere dialog med Bondelaget og Bonde- og småbrukarlaget, og synliggjøre muligheten for økt bruk av egenandeler.

Kommunestyret er opptatt av at skolebarn har en skolehverdag med mye praktisk læring og fysisk aktivitet, blant annet gjennom bruk av nabolag og nærnatur. Vi ber derfor om en sak om hvordan erfaringer, prinsipper og målsettinger fra prosjekter som HOPP og RØRE kan nyttegjøres i grunnskolen i Moss.

Skolebarns fritid og opplevelse av mestring i skolehverdagen er viktig for å øke læring og trivsel og dermed hindre frafall og skolevegring. Kommunestyret vil derfor be om en evaluering av erfaringene fra perioden med leksefri, samt elevenes psykiske helse og forekomst av skolevegring fra tiden før og etter korona. Betraktninger om erfaringer av bruk av iPad og annen skjermbruk opp mot mestring og inkludering er ønskelig.

Kommunens samlede eiendomsressurser skal utnyttes til nytte for flest mulig av innbyggerne, bl.a gjennom å være tilgjengelige for lag og foreninger utenom ordinær åpningstider. Det bes derfor om en oversikt over hvilke lokaler i kommunale eiere som brukes av lag og foreninger o.l. og omfanget av slikt utlån, eventuelt utleie.

Kommunestyret ønsker skånsom skogsdrift og mener kommunen bør utnytte sitt handlingsrom ved å sikre tett og god dialog med skognæringa gjennom å innføre krav om at planlagt hogst meldes til Landbrukskontoret. Av samme grunn skal større inngrep i naturen som større veianlegg for frakt og lasting av tømmer vurderes for krav om reguleringsplan med tilhørende kartlegging og høringsrunde.

For å redusere biltrafikken i kommunen og utnytte dagens veiareal bedre for flere grupper trafikanter vises det til Hjem-jobb-hjem prosjektet som kommunen har vært involvert i. Mange av tiltakene i det prosjektet handler om at større sentrumsnære arbeidsplasser legger til rette for at deres ansatte kan reise kollektiv eller sykle til jobb, og at det ikke er behov for privatbil i arbeidstiden. Kommunestyret ber derfor om at kommunen sender et oppfordrings-skriv til større arbeidsplasser med konkrete råd og innspill til aktuelle tiltak.

* Kommunen kartlegger i samarbeid med skoler og velforeninger hvor det er deler av skoleveien som ikke har tilfredsstillende sikkerhet. Disse områdene prioriteres i satsingen på sykkelvei- gangvei i neste periode.

Verbalforslag fra Ny Kurs, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmet av Anette Mjelde, Ny kurs

I takt med den betydelige veksten i antall eldre i årene fremover, er det avgjørende at kommunen sikrer seg tilstrekkelig kapasitet innen sykehjem og heldøgns omsorgsplasser.

Kommunedirektøren skal derfor arbeide aktivt med å fremskynde etableringen av nye sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser. I dette arbeidet bes det om at alle aktuelle drifts- og utbyggingsmodeller vurderes.

For å sikre at arbeidet med etableringen fremskyndes skal kommunedirektøren umiddelbart gå i dialog med markedet for å undersøke om private eller ideelle aktører kan bygge og drifte sykehjemmet, og leie omsorgsplassene tilbake til kommunen.

Den kommunalt eide, ledige tomten i tilknytning til Ekholt sykehjem skal inngå som en del av vurderingen av mulige løsninger for å øke kapasiteten.

Votering:
Verbalforslagene oversendes kommunestyret uten realitetsbehandling.
Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti fikk 2 stemmer (Sosialistisk Venstreparti og Rødt) og falt.
Forslaget fra Arbeiderpartiet fikk 3 stemmer (Arbeiderpartiet) og falt
Kommunedirektørens forslag til punkt 1 med endringene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Ny Kurs og Venstre ble vedtatt mot 6 stemmer (Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, og Miljøpartiet De Grønne).
Forslaget fra Miljøpartiet De Grønne fikk en stemme (Miljøpartiet De Grønne) og falt.

Formannskapet- 088/26 Vedtak:
1. Moss kommunes økonomiplan 2027-2030 vedtas med følgende endringer:

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Politisk vedtak												
Nedtrekk administrasjon	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500
Pilotprosjekt KI og ny teknologi	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kommunedirektør med stab	**0**	**-1 000**	**-1 000**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**	**0**	**-1 500**	**-1 500**
Politisk vedtak												
Diverse KOA	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prøveprosjekt - Flere unge i jobb	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renhold i skolen	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Skolemiddeltiltak	0	300	300	0	300	300	0	300	300	0	300	300
Styrke laget rundt barnet og eleven	0	4 000	4 000	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500	0	7 500	7 500
Tilskuddsordning KOA	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Trykte læremidler	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Turnhall og BMX	0	5 700	5 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedlikehold skole - uteområder	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Sum Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	**0**	**16 000**	**16 000**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**	**0**	**12 800**	**12 800**
Politisk vedtak												
Drift fontenen	0	400	400	0	400	400	0	400	400	0	400	400
Gebyrer PBT	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Innbyggerinvolvering	0	600	600	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000	1 000
Konsekvensanalyse Moss Havn	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Merking av tur- og kyststien, kulturminner	0	300	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naturrestaurering	0	500	500	0	500	500	0	500	500	0	500	500
Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rapport kanalbrua	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak	0	800	800	0	800	800	0	800	800	0	800	800
Sum Kommunalområde plan, miljø og teknikk	**0**	**7 100**	**7 100**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**	**0**	**4 200**	**4 200**
Politisk vedtak												
Engangskostnad fritt brukervalg	0	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Fritt brukervalg	0	1 125	1 125	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250	0	2 250	2 250
Trygghetsalarmer	0	600	600	0	600	600	0	600	600	0	600	600
Sum Kommunalområde helse og mestring	**0**	**2 475**	**2 475**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**	**0**	**2 850**	**2 850**
Sentrale poster												
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350
Sum Sentrale poster	**-177 000**	**-24 575**	**-201 575**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**	**-210 000**	**-18 350**	**-228 350**	**-177 000**	**-18 350**	**-195 350**
Totalsum endringer i driftsbudsjettet	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**	**0**	**-**

Nedtrekk administrasjon

Endringsbeskrivelse

Kommunedirektørens plan for nedtrekk fremskyndes og igangsettes fra 2027.

Pilotprosjekt KI og ny teknologi

Endringsbeskrivelse

Det avsettes midler til et prøveprosjektet innen bruk av kuntig intelligens og automatisering av oppgaver.

Diverse KOA

Endringsbeskrivelse

Beskrivelse kommer

Prøveprosjekt - Flere unge i jobb

Endringsbeskrivelse

Midlene settes av til tiltak for å flere unge voksne inn i arbeid. Tiltakene fremmes som egen sak og prøveprosjektet skal evalueres politisk.

Renhold i skolen

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til økt renholdsfrekvens i skolene.

Skolemiddeltiltak

Endringsbeskrivelse

Skolene skal få midler til trivselstiltak, som for eksempel SFO-frokost.

Styrke laget rundt barnet og eleven

Endringsbeskrivelse

Moss kommune skal styrke laget rundt barnet og eleven både i barnehage og skole for å møte behovet for tverrfaglig kompetanse rundt autisme og adferdsproblematikk.

Tilskuddsordning KOA

Endringsbeskrivelse

Tilskuddsordningen til hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet styrkes.

Trykte læremidler

Endringsbeskrivelse

Moss kommune skal gå til innkjøp av flere fysiske lærebøker for å sikre økt læringsutbytte.

Turnhall og BMX

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til søkte tilskuddet til ny turnhall og ny BMX bane. Se vedtak for hovedutvalg kultur, oppvekst og aktivitet.

Vedlikehold skole - uteområder

Endringsbeskrivelse

Det skal kartlegges hvilke skoler som har behov for en oppgradering av uteområdene.

Drift fontenen

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Gebyrer PBT

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevedtak 03.11.2026

Innbyggerinvolvering

Endringsbeskrivelse

Det skal opprettes ett årsverk til å jobbe med innbyggerinvolvering og medvirkningsplanen. Herunder nærmiljøutvalg i fire bydeler; sentrum, Jeløy, Halmstad-Rygge og nordre bydel.

Konsekvensanalyse Moss Havn

Endringsbeskrivelse

Mulighetsstudien for Kleberget i sør til Kanalen i Nord kal følges opp med en konsekvensanalyse for havna. Det skal gjennomføres en kartlegging om dagens bruk av hanvearealet gir størst samfunssverdi sammenlignet md alternative formål som arbeidsplasser innen kunnskaps- og teknologinæringer, boligutvikling, handel og service, hotell. og reiseutvikling, og kultur- og rekreasjonsområder. Utredningen skal tallfeste verdiene og gi et faktagrunnlag for Moss kommunes strategiske beslutninger om kort. og langsiktig benyttelse av område.

Merking av tur- og kyststien, kulturminner

Endringsbeskrivelse

Oppfølgning av tidligere vedtak i kommunestyret og NLM.

Naturrestaurering

Endringsbeskrivelse

Midlene avsettes til å følge opp naturkartleggingen og skal resultere i naturrestaurering.

Prosjektoppfølging mulighetsstudie - bydel Sjøsiden

Endringsbeskrivelse

Mildene øremerkes oppfølging av mulighetsstudien for Kleberget i sør til kanalen i nord. Midlene skal benyttes til oppfølging av de foreslått tiltakene i mulighetsstudien og vedtakene som ble fattet ved behandlingen av saken.

Rapport kanalbrua

Endringsbeskrivelse

Ref. kommunestyrevetak 03.11.2026

Trygge skoleveier - gang og sykkeltiltak

Endringsbeskrivelse

Midlene øremerkes til gang og sykkeltiltak for å skape tryggere skoleveier for elevene i mosseskolen innenfor kommunens sykkeplan.

Engangskostnad fritt brukervalg

Endringsbeskrivelse

Ref. saksfremlegg. Etableringskostnader fritt brukervalg

Fritt brukervalg

Endringsbeskrivelse

Ref. saksfremlegg.

Trygghetsalarmer

Endringsbeskrivelse

Ref. vedtak i kommunestyret

Vedlegg

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Rammetilskudd	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100	-2 101 100	0	-2 101 100
Inntekts- og formuesskatt	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300	-2 186 300	0	-2 186 300
Eiendomsskatt	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000	-167 000	14 000	-153 000
Andre generelle driftsinntekter	-90 300	0	-90 300	-65 700	0	-65 700	-45 900	0	-45 900	-40 200	0	-40 200
Sum generelle driftsinntekter	**-4 544 700**	**14 000**	**-4 530 700**	**-4 520 100**	**14 000**	**-4 506 100**	**-4 500 300**	**14 000**	**-4 486 300**	**-4 494 600**	**14 000**	**-4 480 600**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**
Avskrivninger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Sum netto driftsutgifter	**4 482 561**	**24 575**	**4 507 136**	**4 429 730**	**18 350**	**4 448 080**	**4 421 985**	**18 350**	**4 440 335**	**4 379 736**	**18 350**	**4 398 086**
Brutto driftsresultat	**-62 139**	**38 575**	**-23 564**	**-90 370**	**32 350**	**-58 020**	**-78 315**	**32 350**	**-45 965**	**-114 864**	**32 350**	**-82 514**
Renteinntekter	-86 600	0	-86 600	-91 000	0	-91 000	-88 600	0	-88 600	-88 600	0	-88 600
Utbytter	-10 000	-5 000	-15 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	126 100	0	126 100	124 700	0	124 700	125 800	0	125 800	132 900	0	132 900
Avdrag på lån	65 200	0	65 200	65 700	0	65 700	67 500	0	67 500	67 500	0	67 500
Netto finansutgifter	**94 700**	**-5 000**	**89 700**	**89 400**	**0**	**89 400**	**94 700**	**0**	**94 700**	**101 800**	**0**	**101 800**
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto driftsresultat	**-57 439**	**33 575**	**-23 864**	**-90 970**	**32 350**	**-58 620**	**-73 615**	**32 350**	**-41 265**	**-103 064**	**32 350**	**-70 714**
Overføring til investering	61 950	0	61 950	12 450	0	12 450	12 950	0	12 950	13 450	0	13 450
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Avsetninger til disposisjonsfond	10 318	0	10 318	100 241	0	100 241	115 962	0	115 962	111 357	0	111 357
Bruk av disposisjonsfond	0	-33 575	-33 575	0	-32 350	-32 350	-33 000	-32 350	-65 350	0	-32 350	-32 350

Budsjettforslag - Styringsflertallet - Kopi 2027-2030

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**57 439**	**-33 575**	**23 864**	**90 970**	**-32 350**	**58 620**	**73 615**	**-32 350**	**41 265**	**103 064**	**-32 350**	**70 714**
Merforbruk/mindreforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	2027			2028			2029			2030		
	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag	Innstilling	Endring	Mitt forslag
Kommunedirektør med stab	338 784	-1 000	337 784	329 403	-1 500	327 903	328 651	-1 500	327 151	324 851	-1 500	323 351
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 939 674	16 000	1 955 674	1 901 629	12 800	1 914 429	1 875 931	12 800	1 888 731	1 880 231	12 800	1 893 031
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	196 571	7 100	203 671	193 473	4 200	197 673	189 532	4 200	193 732	189 088	4 200	193 288
Kommunalområde helse og mestring	1 588 187	2 475	1 590 662	1 553 994	2 850	1 556 844	1 531 792	2 850	1 534 642	1 527 592	2 850	1 530 442
Fellesposter drift	314 515	0	314 515	339 509	0	339 509	383 781	0	383 781	346 230	0	346 230
Overføringer og finans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herav:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivinger	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000	90 000	0	90 000
Motpost avskrivninger	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000	-90 000	0	-90 000
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	1 857	0	1 857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16 686	0	-16 686	-21 721	0	-21 721	-22 297	0	-22 297	-21 743	0	-21 743
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**4 392 561**	**24 575**	**4 417 136**	**4 339 730**	**18 350**	**4 358 080**	**4 331 985**	**18 350**	**4 350 335**	**4 289 736**	**18 350**	**4 308 086**

2. Moss kommunale eiendomsselskap KF`s økonomiplan 2027-2030 som følger vedlagt vedtas

3. Moss Havn KF økonomiplan for 2027-2030 som følger vedlagt vedtas.

4. Moss kommunes driftsbudsjett for 2027 med de inntekter, utgifter og netto driftsrammer per kommunalområde som fremkommer i bevilgningsoversikter drift etter § 5-4 andre ledd vedtas.

5. Moss kommunes investeringsbudsjett for 2027 - 2030, slik det fremkommer i bevilgningsoversikt investeringer etter § 5-5 andre ledd vedtas.

6. Moss kommune tar opp inntil 348 127 680 kroner i lån til finansiering av investeringer, jf. kommuneloven § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er

opptatt tidligere.

Behov for bruk av lån fordelt per selskap	Beløp
Moss kommune (bykassa)	115 763 240
Moss kommunale eiendomsselskap KF	184 464 440
Moss Havn KF	47 900 000

7. Det godkjennes låneopptak av startlån i Husbanken med inntil 210 000 000 kroner.

8. Kommunedirektør gis fullmakt ved behov til å oppta likviditetslån med opptil 70 000 000 kroner gjennom trekkrettighet i henhold til hovedbankavtale.

9. Moss kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån på 17 893 000 kroner som Kirkelig fellesråd tar opp til investeringer til kirkebygg og kirkegård.

Garantien gjelder for lånets hovedstol maksimalt 17 893 000 kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 19 682 300 kroner.

Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 30 år, med tillegg av inntil 2 år, jamfør garantiforskriften § 3.

10. Tilskuddet til Moss kirkelig Fellesråd er på 41 780 000 kroner.

11. Det utskrives eiendomsskatt for 2027 i henhold til eiendomsskattelovens §§ 2 og 3 a.

12. Skattevedtekter, jamfør eiendomsskatteloven § 10. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benyttes kommunens tidligere vedtatte skattevedtekter.

13. Skatteplikten gjelder i hele kommunens geografiske utstrekning, og for alle objekter som følger av eiendomsskatteloven dersom de ikke er unntatt av kommunestyret etter særskilt vedtak.

14. Eiendomsskatten i Moss kommune fastsettes for 2027 til 2,38 promille, jf. eiendomsskattelovens § 10. Det beregnes ikke bunnfradrag.

15. Eiendomsskatten blir skrevet ut i 12 terminer, jfr. eiendomsskatteloven § 25 første ledd, og forfaller til betaling samtidig med kommunale avgifter.

16. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 kan følgende eiendommer etter søknad helt eller delvis fritas for eiendomsskatt: a) Eigendomar åt stiftingar og institusjoner som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten, b) Bygning som har historisk verde. Fredede bygninger gis fullt fritak. Verneverdige/vernede bygninger kan etter en vurdering innrømmes 50 prosent reduksjon av beregnet eiendomsskatt.

17. For gårdsbruk, § 7-e skal det svares eiendomsskatt for våningshus/kårbolig med garasje/uthus og passende tomt. Beregning av verdi skal, iht. kommunens vedtatte rammer og retningslinjer ta hensyn til landbrukets særskilte stilling i forhold til salg og omsetning. Promillen er lik den som for øvrige boliger i kommunen.

18. Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 28 kan boligeier, etter egen søknad, innvilges fritak for eiendomsskatt dersom eiers/husstandens samlede brutto inntekt ved siste ligning ikke overstiger 3 G. Hjemmelshavere med beløp større enn 1G i kontant beholdning eller innestående i bank/kryptovaluta omfattes ikke av fritaksordningen. Eventuell leieinntekt skal medregnes i inntekten. Eier(e) må selv bebo hus/leilighet det søkes fritak for da fritak etter § 28 er personlig og ikke følger skatteobjektet. Fritak gjelder ikke fritids- eller sekundærboliger. Fritak kan kun innvilges for ett kalenderår, men fritt søkes forlenget.

<u>Betalingssatser</u>

19. Kommunale gebyrer/avgifter/priser utskrives i henhold til gebyrliste.

20. Kommunale avgifter innenfor VARF-området og eiendomsskatt utfaktureres månedlig.

21. Avgiftene for vann, avløp, slamtømming, utslippstillatelser, renovasjon, feiing, plan, eierseksjonering og oppmåling skal være i henhold til selvkost. Byggesak er i henhold til selvkost, med unntak av forhåndskonferanser og matrikkelføring av ikke-søknadspliktige tiltak.

22. Gebyrer oppdateres i gebyrliste etter ny forskrift gjeldende fra 2027 vedtatt i k-sak 125/26 plan- og bygningsloven § 33-1, jf. byggesaksforskriften og eierseksjonsloven § 15. Matrikkellovens 32 og forskriftens § 16.

23. Nye gebyrer for trygghetsalarm k-sak 116/26 oppdateres i gebyrliste.

Andre forhold

24. Avslag på søknader om tilskudd, se vedlegg til saken
- Fair Play Bygg Østfold, søknad om økonomisk støtt på 55 000 kroner årlig årene 2027-2029.
- Moss Idrettsråd, søknad om økt driftstilskudd på 250 000 kroner i 2027.

25. Til nye kommunale formålsbygg fastsettes forvaltnings, drifts- og vedlikeholdskostnad (FDV) på kr 250 per m2 med et tillegg på kr 50 per m2 til dekning av kostnader knyttet til opprettholdelse av byggets verdi over tid (U).

26. Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele avsatte midler til lønnsoppgjør.

27. Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere eventuelle endringer i inntekter knyttet til premieavvik/premiefond til kommunal- og stabsområder.

Vedlegg i saken:
Søknad om økonomisk støtte Fair Play Bygg Østfold
Drøftningsnotat økonomiplan 2027-2030
Drøftningsnotat økonomiplan 2027-2030
Drøftningsnotat økonomiplan 2027-2030
Drøftinger av økonomiplan 2027-2030 - Referat
Søknad økt driftstilskudd Moss Idrettsråd 2027
Kirkene i Moss - Prosjektprogram rehabilitering og sikring 2027 - 2030
Moss havn KF -Forslag til budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030